Rok XII. Lwów, dnia 1. Marca 1898. Nr. 3.

Organ Krajowego Związku Ochotniczych Straży Pożarnych w Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Wychodzi każdego 1-go dnia w miesiącu.

Redakcya i Administracya we Lwowie ulica Piekarska l. 12. II. piętro.

Przedpłata:

W miejscu: rocznie 2 złr. 40 ct. | Z przesyłką: rocznie 2 złr. 80 ct.
„ półrocznie 1 „ 20 „ | „ półrocznie 1 „ 40 „

Dla członków związkowych straży pożarnych z przesyłką rocznie 50 cnt.

Ogłoszenia:

Za całą stronicę . . . . . . 5 złr. — ct.
„ ćwierć stronicy . . . . . 1 „ 50 „
Za jeden wiersz petitowy albo jego miejsce 3 centy.

I. Część urzędowa.

Pamiętajmy o Kasie Zapomóg!

L. 322.

Protokół

II. posiedzenia Rady Zawiadowczej w IX. okresie Krajowego Związku Ochotniczych Straży Pożarnych odbytego w dniu 5. lutego 1898.

Miejsce zebrania: Biuro Krajowego Związku.

Początek posiedzenia: Godzina $5^1/_4$ po południu.

Obecni:

Przewodniczący: Adam książę Sapieha.

Członkowie Rady: Dr. Alfred Zgórski, Dr. Ludwik Cwiklicer, Dr. Zygmunt Miczyński, Dr. Karol Kowalski, Władysław Mühln, Antoni Bahr i Bruno Hryniewicz.

Spisujący protokół: Antoni Szczerbowski.

W posiedzeniu bierze także udział Dr. Joachim Bartoszewicz, urzędnik Wydziału Krajowego.

Porządek dzienny:

I. Zagajenie i wręczenie związkowych honorowych odznak członkom Rady Zawiadowczej.

II. Zatwierdzenie protokołu I. posiedzenia Rady Zawiadowczej z dnia 9. października 1897.

III. Sprawozdanie z czynności Komitetu wykonawczego za czas od 1. października 1897. do 31. stycznia 1898. (Ref. Dr. Alfred Zgórski).

IV. Sprawozdanie kasowe za czwarty kwartał 1897. r. (Ref. Dr. Karol Kowalski).

V. Sprawozdanie Komisyi technicznej. (Ref. Dr. Ludwik Cwiklicer).

VI. Sprawozdanie Komitetu redakcyjnego. (Ref. Dr. Ludwik Cwiklicer.)

VII. Sprawa zwrotu wydatków za przewóz przyborów pożarnych do pożarów w obcych gminach. (Ref. Antoni Bahr.)

VIII. Przyznanie honorowej odznaki p. Franciszkowi Zabierowskiemu w Gorlicach. (Ref. Dr. A. Zgórski.)

IX. Sprawa stałego subwencyonowania straży pożarnych w gminach wiejskich. (Ref. Antoni Bahr.)

X. Sprawa powoływania naczelników straży pożarnych do Komisyi budowlanych i innych policyjno ogniowej natury. (Ref. Władysław Mühln.)

XI. Projekt lustracyi straży pożarnych w r. 1898. (Ref. Bruno Hryniewicz).

XII. Ćwiczenia konkurencyjne w r. 1900. (Ref. Sekretarz.)

XIII. Ustanowienie przepisowego umundurowania i odznak dla członków Rady zawiadowczej. (Ref. Antoni Bahr.)

XIV. Udzielenie zapomóg strażom pożarnym. (Ref. Dr. Alfred Zgórski.)

XV. Zgłaszanie samoistnych wniosków.

Uchwały:

ad I.

Przewodniczący zagajając posiedzenie Rady poświęcił gorące wspomnienie ś. p. Stanisławowi Polanowskiemu, członkowi tejże Rady, a zgromadzeni z wyrazem serdecznego żalu przez powstanie uczcili pamięć przyjaciela i obrońcy strażactwa krajowego.

Następnie po stosownem przemówieniu wręczył Przewodniczący honorowe związkowe odznaki członkom Rady zawiadowczej: Dr. Ludwikowi Cwiklicerowi za 30-to letnią, Władysławowi Mühlnowi i Brunonowi Hryniewiczowi za 25-cio letnią nieprzerwaną, wierną i walną służbę strażacką.

ad II.

Zatwierdzono protokół I. posiedzenia Rady Zawiadowczej z dnia 9. października 1897. r.

ad III.

Dr. Alfred Zgórski zdaje sprawę z czynności Komitetu wykonawczego.

Sprawozdanie to opiewa:

Wykonanie uchwał I. posiedzenia Rady Zawiadowczej w IX. okresie.

1. Ponieważ ochotnicze straże pożarne w Haliczu, Mogilanach, Starem Siole i Milówce pomimo kilkunastu upomnień i uwiadomienia prezesów i naczelników tych straży o uchwale Rady Zawiadowczej z dnia 9. października 1897. r., zaległości na rzecz Związku nie wyrównały, a nawet na odezwę, zagrażającą im wykreśleniem ze Związku, nie odpowiedziały, przeto Komitet wykonawczy wykreślił te straże pożarne z listy straży związkowych.

2. Uchwalone do regulaminu Kasy Zapomóg dodatki zamieszczono w nowym nakładzie tych regulaminów, które się strażom pożarnym na żądanie bezpłatnie wysyła.

3. Ogłoszono w „Przewodniku pożarniczym“ o ulgach i zniżeniach cen za kąpiele, a Komitet wykonawczy wysłał Zarządom tych Zakładów kąpielowych podziękowania.

Prośby naszej o zniżenia nie załatwiły jeszcze Zarządy zakładów kąpielowych w Lubieniu, Szczawnicy, Rymanowie i Rabce, a c. k. Zarząd zdrojowy w Krynicy doniósł, że nie jest kompetentnym do udzielania jakichkolwiekbądź ulg w używaniu tamtejszych urządzeń kąpielowych; w obec tego Komitet wykonawczy odniósł się do Wysokiego c. k. Namiestnictwa z odnośnem przedstawieniem i z prośbą o przychylne załatwienie sprawy.

4. Wysokiemu Wydziałowi krajowemu przedłożył Komitet wykonawczy odpis rachunku kosztów urządzenia VIII. Zjazdu strażackiego w Dobromilu.

5. Wysłano uwiadomienia o wyborze członkom Komitetu redakcyjnego i Komisyi rekwizytowej, której nazwę zmienił Komitet wykonawczy i postanowił odtąd nazywać „Komisyą techniczną“, bo nazwa ta więcej celowi i przeznaczeniu tej Komisyi odpowiada.

6. Z przydzielonych i rozesłanych referentom uchwał VIII. Zjazdu strażackiego w Dobromilu zamieściliśmy na porządku dziennym dzisiejszego posiedzenia referaty pp. Antoniego Bahra i Władysława Mühlna.

Sprawę wniesienia do Koła Polskiego zażalenia na Ministerstwo kolejowe względem zniżeń cen biletów jazdy dla strażaków, przedstawił Referent Komitetowi wykonawczemu, albowiem dowiedział się w krótkiej drodze o istnieniu następujących przepisów, co do opustów na kolejach skarbowych:

a) dla jazd korporacyjnych udziela się zniżenia 50% przy pociągach osobowych, jeżeli razem na odległość nad 50 kilometrów jedzie III klasą przynajmniej 375 osób, klasą II. osób 200, a klasą I osób 100 i jeżeli razem do 3 dni wracają; jeżeli powyższa ilość osób razem tylko wyjeżdża z tej samej stacyi, a wraca osobno, opust ten wynosi tylko 40%;

b) zniżkę połowy ceny biletu jazdy III. klasą otrzymać mogą osoby ubogie, których ubóstwo stwierdzi c. k. Starostwo; wykluczonemi od tego dobrodziejstwa są osoby, posiadające jakąkolwiek stałą płacę.

W obec tych przepisów, które są ściśle wykonywane, postawienie żądania do Koła Polskiego nie ma szans powodzenia, a Komitet wykonawczy postanowił wstrzymać się z wniesieniem odnośnej petycyi i uprosił Dr. Alfreda Zgórskiego, aby przy sposobności pobytu w Wiedniu traktował tę sprawę w Ministerstwie Kolejowem.

Gdy wedle §. 14. regulaminu Kasy zapomóg Rada Zawiadowcza ma stale unormować dzienne zapomogi skoro majątek tej Kasy osiągnie wysokość 10.000 zł, przeto Komitet wykonawczy, któremu Referent sprawę tę także przedstawił, postanowił z ewentualnem podwyższeniem dziennego zasiłku wstrzymać się do tego czasu.

Jak wiadomo sprawa przymusowej asekuracyi spoczywa w osobnej Komisyi, z członków Rady Państwa złożonej; a ponieważ Rada Państwa obecnie nie urzęduje, postanowił Komitet wykonawczy sprawy tej obecnie nie ruszać.

Sprawa opodatkowania Towarzystw asekuracyjnych na rzecz obrony pożarnej w kraju postąpiła znacznie. Dr. Joachim Bartoszewicz, którego Wysoki Wydział Krajowy do Związku, celem porozumienia się w sprawach strażactwa i pożarnictwa krajowego wydelegował, rozpoczął pracę nad sprawozdaniem i projektem ustawy o opodatkowaniu Towarzystw asekuracyjnych na rzecz obrony pożarnej i przyrzekł Komitetowi wykonawczemu poczynić starania, aby ustawa taka przyszła pod obrady Sejmu na następnej kadencyi.

Komisya techniczna złoży sprawozdanie z obrad nad sprawą powiększenia liczby członków tej Komisyi i wystawy przyborów dymowych.

Komitet wykonawczy uchwalił, aby nie zmieniać kształtu szewrona odznak na rękawach z taśmy czerwonej, srebrnej i złotej, które przyznają Wydziały Towarzystw strażackich swoim czynnym członkom za odznaczenie się i krótsze terminy nieprzerwanej a gorliwej służby, bo kształt proponowanej przez ochotniczą straż pożarną w Przemyślu odznaki jest także podobny do odznak, których c. k. wojsko dla jednorocznych ochotników używa; natomiast przyjął komitet wykonawczy za zasadę, że odznaki z czerwonej wełnianej taśmy należy przyznawać za 5-cio letnią służbę, sre-

brne za 10-letnią, a złote za 15-letnią służbę. Trzy odznaki czerwone, nadane za odznaczenie się lub za bardzo gorliwą służbę, bez względu na lata służby, zastępują się jedną srebrną, a trzy srebrne jedną złotą. Odznaki za 20-to, 25-cio, 30-to i dalszą co 5 lat służbę, nadaje Krajowy Związek, a podania o te honorowe, związkowe odznaki postanowił Komitet wykonawczy przedkładać Radzie Zawiadowczej tylko na posiedzenia, które się odbywać będą w drugiej połowie pierwszego i w drugiej połowie drugiego półrocza każdego roku.

Komisya, wybrana celem załatwienia uchwały, dotyczącej zakupna, uchwalonych przez VIII. Zjazd strażacki portretów, odbyła posiedzenie lecz sprawy jeszcze kategorycznie nie załatwiła.

7. Na podanie, wniesione do Gal. Akcyjnego Towarzystwa budowy wagonów i maszyn w Sanoku w sprawie p. Władysława Rollingera z Podhajec, otrzymaliśmy uwiadomienie, że otwarcie działu sikawek ogniowych nastąpi na wiosnę tego roku; Zarząd Towarzystwa dziękuje za wskazówki i informacye, z których nie omieszka korzystać, skoro tylko sprawa sikawek ogniowych stanie się nieco dojrzalszą.

8. W załatwieniu reskryptu Wysokiego Wydziału krajowego, którym udzieloną została Związkowi odezwa c. k. Namiestnictwa w sprawie zmiany projektu regulaminu obowiązkowej obrony pożarnej, wystósowaliśmy do Wysokiego Wydziału Krajowego obszerne pismo, podnosząc w niem, że Rada Zawiadowcza rozpatrzywszy ponownie sprawę obrony pożarnej w gminach wiejskich wyraziła przekonanie, że najwłaściwsze załatwienie tej sprawy zawarte jest w tym regulaminie i przy nim w zupełności obstaje.

Wysoki Wydział Krajowy na sprawozdanie nasze oznajmił, iż wstrzymuje się ze zmianą regulaminu obowiązkowej obrony pożarnej w gminach wiejskich w myśl odezwy c. k. Namiestnictwa, (a więc wzór pierwotnego regulaminu utrzymuje w mocy obowiązującej), bo uregulowanie tej kwestyi, jakoteż kwestyi inspekcyi ogniowej i krajowego funduszu ogniowego jest obecnie przedmiotem specyalnych badań.

9. Uroczystego aktu wręczenia związkowych honorowych odznak za długoletnią, nieprzerwaną, wierną i walną służbę strażakom w Bochni i Wieliczce, dokonał sam Książę Naczelnik, a strażakom w Brzeżanach członek Rady Zawiadowczej Władysław Mühln. Komitet postanowił, aby odznaczenie 4 członków Rady Zawiadowczej odbyło się na wstępie dzisiejszego posiedzenia; odznaczenie strażaków w Tarnowie odbędzie się w dniu św. Floryana, wyczekujemy zaś wyznaczenia dogodnego terminu do wręczenia honorowych odznak członkom lwowskiej ochotniczej straży pożarnej.

10. Komitet wykonawczy wysłał strażom pożarnym w Gdowie i Chorostkowie przyznane zapomogi w przyborach pożarnych. Straże pożarne w Kałuszu i Birczy nie zgłosiły się jeszcze po zapomogi.

11. Pojekt lustracyi straży pożarnych w roku 1898. sporządzony przez Komitet wykonawczy, przedkładamy przy XI. punkcie porządku dziennego dzisiejszego posiedzenia. Komitet wykonawczy postanowił, by większe lustracye odbywały się co dwa lata. W roku, w którym nie będzie większych lustracyi, odbędzie się kurs nauki pożarnictwa. To postanowienie względem kursów zapadło za zgodą zeszłorocznego Komitetu kursu pożarnictwa i komisyi egzaminacyjnej.

B.

Wydawnictwo czasopisma i kalendarza strażackiego.

12. Wydano 4 numera czasopisma „Przewodnik pożarniczy" o 40 kolumnach druku, kartę tytułową do rocznika 1897, i spis rzeczy w tym roczniku zawartych.

13. Pozostałe z lat od 1888 — 1895. numera czasopisma „Przewodnik pożarniczy — Związek" zostały zbroszurowane w roczniki, a Kom. wyk. postanowił sprzedawać je związkowym strażom pożarnym po 60 ct. za egzemplarz.

14. Na wydawnictwo kalendarza strażackiego, którego nakład 500 egzemplarzy kosztował około 250 zł. stracimy prawdopodobnie, bo kalendarza tego zostało jeszcze 280 egzemplarzy do pozbycia.

Wprost oburzającym jest fakt, że niektóre straże pożarne pozamawiały kalendarze, a potem ich nie przyjęły i zmuszeni byliśmy opłacać podwójną należytość za przesyłkę i za zwrot.

C.

Wzrost członków.

15. Na podstawie nadesłanych deklaracyi przystąpienia przyjęto do Krajowego Związku 4 straże pożarne, a mianowicie: Prusy (pow. Lwów), Strzałki (pow. Bóbrka), Czaniec i Lipnik (pow. Biała), wykreślono z powodu niepłacenia wkładek 4 Towarzystwa, rozwiązały się i nie istnieją straże pożarne w Czernichowie i Janowicach; liczba związkowych straży pożarnych wynosi 207.

D.

Wkładki na rzecz Związku.

16. Z upomnieniami o zaległe wkładki wysłano 228 upomnień, a zaległości te na rzecz Związku nigdy dotąd nie były tak małe, co z przyjemnością Komitet wykonawczy zaznacza.

17. Straż pożarna w Wadowicach zalega z wkładką za lata 1894., 1896 i 1897., a straż pożarna w Tłustem od r. 1895. i pomimo kilkunastu upomnień zaległości tych nie wyrównały. Komitet wykonawczy postanowił straże te wykreślić z listy straży związkowych, jeżeli przed 1. kwietnia b. r. sprawy nie uregulują.

E.

Prośby o zapomogi i o uwolnienie od wkładek.

18. Komitet wykonawczy nie uwzględnił prośby straży pożarnej w Kolbuszowej o pożyczkę w kwocie 600 zł. na poratowanie członków, dotkniętych klęskami elementarnemi, bo fundusze Związku na to nie pozwalają, a

nadto ponieważ udzielenie pożyczek na ten cel nie leży w zakresie działania Związku; dalej nie uwzględnił próśb straży pożarnych w Wielkich Oczach, Toniach, Narajowie, Staremmieście, Woli pławskiej i Kozowej, bo pierwsze trzy nie przystąpiły jeszcze do Związku, u innych trzech nie przeprowadzono jeszcze lustracyi; nie uwzględnił wreszcie Komitet wyk. prośby straży pożarnej w Tarnowcu o odpisanie zaległej wkładki.

Prośby straży pożarnych w Hohenbachu, Spasowie i w Zawałowie przedkładany Radzie z przychylnymi wnioskami przy XIV. punkcie porządku dziennego.

19. Komitet wykonawczy odpisał straży pożarnej w Zawałowie wkładkę za r. 1896., straży pożarnej w Myślenicach resztę zaległej wkładki w kwocie 11 zł., straży pożarnej w Muszynie także połowę zaległej wkładki, a straży pożarnej w Leżajsku połowę należytości za kalendarze strażackie z r. 1897.

F.

Lustracye i kursa pożarnictwa.

20. Przy sposobności wręczenia honorowych odznak, przyznanych członkom ochotniczej straży pożarnej w Bochnii, przeprowadzoną została przez Księcia Naczelnika także lustracya tej straży, a nadto Książę Naczelnik przeprowadził lustracyę straży pożarnej w Tarnowie. Tak straż pożarna w Bochni jakoteż w Tarnowie są wzorowo zorganizowane, co już w r. 1896 podniesiono.

P. Władysław Mühln wręczając honorowe odznaki członkom brzeżańskiej straży pożarnej, przeprowadził także lustracyę tej straży. Gdy wedle raportu lustratora wynik lustracyi okazał się celującym, Komitet wykonawczy przesłał naczelnikowi ochotniczej straży pożarnej w Brzeżanach p. Ferdynandowi Mareszowi pełne uznanie i serdeczne podziękowanie za poświęcenie się i rzetelną pracę.

Wskutek zażalenia jednego z członków ochotnicze straży pożarnej w Dankowicach wydelegował Komitet wykonawczy p. Franciszka Karasińskiego, naczelnika ochotniczej straży pożarnej w Oświęcimiu do przeprowadzenia lustracyi tej straży. Wedle raportu Delegata stan straży pożarnej w Dankowicach nie jest tak zły jak przedstawiono. Lustracya zrobiła dobry skutek, co było złego usunięto i jest nadzieja, że stosunki poprawią się tam zupełnie.

21. Na żądanie Wydziału Rady powiatowej w Krakowie, który bardzo energicznie zabrał się do organizacyi obrony pożarnej w gminach wiejskich swego powiatu, wysłał Komitet wykonawczy instruktora w osobie sekretarza Rady, który w kilku gminach przeprowadził naukę o sikawce, o sposobach gaszenia różnych pożarów i przeprowadził ćwiczenia z sikawką i z drabiną zwykłą.

Na pokrycie kosztów tego kursu wypłacił Wydział Rady powiatowej kwotę 50 zł. Dalszy ciąg tej nauki przeprowadzi Sekretarz w marcu lub kwietniu b. r.

G.

Kasa Zapomóg.

22. Do Kasy Zapomóg przystąpiło 13 Towarzystw ochotniczych straży pożarnych, a mianowicie: Przemyśl, Nowy Sącz, Mościska, Łańcut, Krościenko, Maków, Czaniec, Zmigród nowy, Kołaczyce, Ołpiny, Dukla, Radłów i Bircza — ubyły dwa Towarzystwa t. j. z Kóz i Lisiejgóry, oświadczywszy, iż w roku 1898. wkładek do Kasy Zapomóg płacić nie będą. Ogólna liczba ochotniczych straży pożarnych, które należą już do Kasy Zapomóg wynosi 95.

23. O wkładki i wykazy czynnych członków do Kasy Zapomóg wysłał Komitet wykonawczy 249 upomnień.

24. Zamknięcie rachunkowe za IV. kwartał 1897. przedstawia się następująco:

Zamknięcie rachunków Kasy Zapomóg za IV. kwartał 1897. r.

Dochód.

I.	Saldo z III. kwartału	82·15	zł.
V.	Wkładki Towarzystw strażackich . .	11·40	„
VI	Odsetki	1·30	„
VII	Upłata wierzytelności przez straż w Nowym Targu	50.—	„
XIII.	Ze sprzedaży podręcznika Zagórskiego .	18·40	„
	Razem .	163·25	zł.

Rozchód.

IX.	Wypłacone zapomogi	31·—	zł.
I.	Saldo na rok 1898.	132·25	„
	Razem .	163·25	„

Bilans.

A.	Gotówka w kasie	132·25	„
B.	Walory w depozycie Banku Kraj. .	3.600·—	„
C.	Wierzytelność u straży w Kopeczyńcach .	142·38	„
D.	Subwencya miasta Lwowa (dłużne 4 raty po 200·— zł.)	800·	„
E.	Wkładka m. Dobromila (dłużnych 8 rat po 50·— zł.)	400·—	„
	Razem	5.074·63	zł.

W rubryce XIII. dochodów zapisana kwota 18·40 zł. pochodzi ze sprzedaży podczas VIII. Zjazdu strażackiego podręcznika p. t. „Wskazówki służbowe i t. d.“ przez Józefa Zagórskiego naczelnika miejskiej straży pożarnej w Przemyślu.

Uzyskaną ze sprzedaży także podczas Zjazdu „Jednodniówki Dobromilskiej“ kwotę 29·20 złr. użyto na częściowe pokrycie kosztów tego wydawnictwa.

25. W IV. kwartale r. 1897. wypłacono następujące zapomogi:

a) Franciszkowi Englowi z Kulikowa za 6 dni . . . . 3·— zł.
b) Józefowi Klerowi ze Złoczowa za 10 dni . . . . 5·— „
c) Henrykowi Zborowskiemu z Bochni za 10 dni . . . . 5·— „
d) Feliksowi Rojkowskiemu z Bochni za 10 dni . . . . 5·— „
e) Sebastyanowi Mleczkowi z Bochni za 12 dni . . . . 6·— „
f) Ludwikowi Feledzińskiemu ze Sanoka za 14 dni . . . . . . 7·— „

Razem 62 dni 31·— zł.

26. W miesiącu styczniu 1898., a więc w czasie, który sprawozdanie niniejsze jeszcze obejmuje żelazny fundusz Kasy Zapomóg powiększył się o kwotę *4270·43 zł.*, złożoną przez Dyrekcyę Towarzystwa Wzajemnych Ubezpieczeń w Krakowie. Jestto „Fundusz kalek straży ogniowych“, który Towarzystwo Wzajemnych Ubezpieczeń przelało do żelaznego funduszu naszej Kasy Zapomóg z tem zastrzeżeniem, które w księgach Związku ma być uwidocznione, że w razie rozwiązania Kasy Zapomóg fundusz ten ma być Towarzystwu Wzajemnych Ubezpieczeń w Krakowie zwrócony. Na żądanie Dyrekcyi tego Towarzystwa wystawiliśmy odpowiednią deklaracyę, której podpisy zostały przez c. k. Notaryusza legalizowane.

27. Celem uwidocznienia tego zastrzeżenia Towarzystwa Wzajemnych Ubezpieczeń w księgach Związku, otworzyliśmy w głównej księdze kasowej (w t. z. kategorniku) osobną rubrykę p. t. „Fundusz Żelazny Kasy Zapomóg“ i w rubryce tej zapisaliśmy te wszystkie pozycye dochodu, które wedle §. 4. regulaminu Kasy Zapomóg stanowić mają fundusz żelazny.

Fundusz ten wynosi z dniem 31. stycznia b. r. *7.801·99 zł.*

28. Celem powiększenia tego funduszu żelaznego wniósł Komitet wykonawczy prośbę o datek do Galicyjskiej Kasy Oszczędności i takież prośby do 18 ajencyi, operujących w kraju Towarzystw asekuracyjnych.

29. Komitet wykonawczy odmówił zapomogi ochotniczej straży pożarnej w Żółkwi dla jednego członka, uszkodzonego przy pożarze, albowiem Komenda tej straży nie przedłożyła wykazu czynnych członków i nie uiściła wkładki na rok 1898.

30. Straż pożarna w Staremmieście liczy czynnych członków 22, a tylko za 8 członków posłała wkładkę do Kasy Zapomóg. Komitet wykonawczy uwiadomił Komendę tej straży, że do Kasy Zapomóg należeć mogą tylko całe Korpusy strażackie i jeżeli należytości od reszty 14 członków w kwocie 2·80 zł. nie dopłaci, pozbędzie się praw i korzyści z Kasy Zapomóg.

31. Urząd miejski w Andrychowie uwiadomił nas, że Rada miejska oświadczyła gotowość przyczynienia się jednorazowym datkiem w kwocie 15 zł. do utworzenia krajowego funduszu zaopatrzenia strażaków, a to na wypadek jeżeli miejscowa ochotnicza straż pożarna do tej Kasy Zapomóg przystąpi, lecz pomimo kilku odezw nie zdołaliśmy przystąpienia tego spowodować.

32. Wskutek uchwały zgromadzenia delegatów Związku powiatowych kas chorych, Zakład ubezpieczenia robotników od wypadków w Salzburgu wniósł prośbę, aby c. k. Ministerstwo spraw wewnętrznych albo przedsięwzięło przygotowania celem pociągnięcia ochotniczych straży pożarnych do obowiązkowego ubezpieczenia od wypadków, albo też wydało zarządzenia, by umożliwić dozwolone według art. VI. ustawy z dnia 20 lipca 1894. D. p. p. N. 168 dobrowolne ubezpieczenie tych straży pożarnych przeciw skutkom wypadków w służbie, w Zakładach ubezpieczenia, założonych według §. 9. ustawy o ubezpieczeniu robotników od wypadków.

Wysokie c. k. Namiestnictwo odniosło się do Wysokiego Wydziału Krajowego, aby w kwestyi dobrowolnego ubezpieczenia ochotniczych straży pożarnych zechciał objawić swe zdanie, a Wysoki Wydział Krajowy odstąpił nam tę sprawę do zaopiniowania i przedłożenia odpowiednich wniosków.

Rzeczony Zakład ubezpieczenia pojmuje uregulowanie tej kwestyi w ten sposób, że ubezpieczenie wszystkich czynnych członków pewnego Towarzystwa straży pożarnej miałoby być dokonane korporacyjnie tak, że za podstawę tego ubezpieczenia ma być wzięty równy (fikcyjny) zarobek roczny każdego członka, a Towarzystwo miałoby uiszczać do właściwego Zakładu ubezpieczenia opłatę asekuracyjną proporcyonalną do łącznej sumy rocznych zarobków, zestawiony w sposób powyższy.

Przy całkowitem ubezpieczeniu wszystkich ochotniczych straży pożarnych mogłyby opłaty asekuracyjne płacić także Kasy Zapomogowe kraj. związków ochotniczych straży pożarnych, jakie istnieją w poszczególnych krajach.

W załatwieniu tego reskryptu Wysokiego Wydziału Krajowego donieśliśmy, że w sprawie dobrowolnego ubezpieczenia członków ochotniczych straży pożarnych w „Zakładzie ubezpieczeń robotników od wypadków“ pertraktowaliśmy z tymże Zakładem jeszcze w r. 1890, a w r. 1894. zostaliśmy przez tutejszy Zarząd tegoż Zakładu powiadomieni, że art. V. ustawy z dnia 20. lipca 1890. D. u. p. L. 168. w zasadzie dopuszcza możność takiego dobrowolnego ubezpieczenia i dotyczące rozporządzenie wykonawcze wyjdzie w drodze rozporządzeń c. k. Ministerstwa spraw wewnętrznych. Gdy jednak wydanie takiego rozporządzenia zbyt długo się przeciągało, a nadto gdy i straże nasze na takie dobrowolne ubezpieczenie tylko w razie konieczności się godziły i zawsze utrudnień biurokratycznych w rzeczonym Zakładzie się obawiały, przeto przystąpił nasz Związek do utworzenia własnej Kasy Zapomogowej, która też od 1. stycznia 1897. weszła w życie, obecnie posiada kapitału zapasowego przeszło 8.500 zł. i potrzebom straży na razie w zupełności zadość czyni.

Wreszcie doniósł Komitet wykonawczy, że obecnie stała się ta sprawa dla nas nieaktualną, że raczej troszczyć nam się wypada o wzmacnianie naszej Kasy Zapomóg, która łatwiej potrzebom i życzeniom straży zadość czyni; wcale zaś nie moglibyśmy się zgodzić na opła-

canie premii asekuracyjnych z naszej Kasy Zapomóg, gdyż i natura powstania tej Kasy i jej ukształtowanie nie dozwala nam pozbawić jej samoistności i nie spodziewamy się ze stosunku tego żadnej dla nas korzyści, skoro Zakład od wypadków musi zpremii asekuracyjnej część pewną obracać na własną płatną administracyę, my zaś administrujemy sobie swoją Kasę zapomóg sami i bezpłatnie.

33. Komitet wykonawczy przyjął do wiadomości oświadczenie p. Włodzimierza Hołodyńskiego, kompozytora „Marsza Zgórskiego", iż czysty dochód ze sprzedaży tego marsza przeznaczył na cele naszej Kasy Zapomóg.

H.

Kancelarya i ważniejsze sprawy.

34. Ponieważ zajmowane przy ulicy Sykstuskiej mieszkanie, okazało się w ostatnich czasach na kancelaryę Związku nieodpowiednie, przeto zmuszeni byliśmy mieszkanie to zmienić i uskuteczniliśmy to z korzyścią nawet materyalną, bo nowe mieszkanie jest tańsze o 25 zł. rocznie.

O zmianie mieszkania Redakcyi i Administracyi „Przewodnika pożarniczego" uwiadomiliśmy w myśl obowiązujących przepisów c. k. Dyrekcyę policyi i c. k. Prokuratoryę Państwa.

35. Do dziennika podawczego wpłynęło 865 exhibitów, które załatwiono.

36. Wysłano bezpłatnie wskazówki dla zakładających straże pożarne, wzory statutów i regulaminów służbowych, nuty na sygnały strażackie, regulaminy Kasy Zapomóg z załącznikami, statuty Związku i t. p. druki wzorowe Wydziałom Rad powiatowych w Chrzanowie, Trembowli, Wieliczce i Tarnowie ochotniczym strażom pożarnym i Komitetom, w Jaśliskach, Hussakowie, Sąsiadowicach, Kętach, Brzesku, Szczawnicy, Chrzanowie, Kozach, Tarnobrzegu, Mielcu, Zawaławie, Uściu zielonem, Zaleszczykach i w Łodygowicach.

37. Pismem z dnia 9. października 1897. L. 7803. c. k. Dyrekcya domen i lasów we Lwowie zwróciła się do wszystkich c. k. Zarządów dóbr skarbowych, które z położenia, przeznaczenia i jakości swojej na niebezpieczeństwo pożaru więcej są narażone, a to celem poinformowania się o zapotrzebowaniu preparatu do gaszenia pożarów przez inżyniera Maxa Eberhardta w Hall w Tyrolu wynalezionego, który preparat, według osnowy zacytowanego pisma urzędowego okazał się znakomitym w zastosowaniu i jest w użyciu w Tyrolu i sąsiednich krajach, a jak z powyższego pisma wiadomo, ma być sprowadzony przez c. k. Dyrekcyę dóbr skarbowych we Lwowie do użycia przez Zarządy domen i lasów w Galicyi.

Komitet wykonawczy dowiedziawszy się o tym wynalazku postanowił Komisyi technicznej na jednem z posiedzeń w letnich miesiącach przedstawić ten preperat celem przeprowadzenia próby i wydania swojej opinii.

38. Na podstawie nadesłanych przez Wydziały Rad powiatowych wykazów, istniejących w poszczególnych powiatach straży pożarnych, sporządziliśmy spis tych miast i miasteczek w Galicyi, w których nie istnieją jeszcze ochotnicze straże pożarne i drugi spis tych miast i miasteczek, w których ochotnicze straże pożarne nie przyjęły na siebie obowiązków straży pożarnej gminnej, a osobnych korpusów straży pożarnej gminnej nie zorganizowano. Spis pierwszy obejmował 70 miejscowości, spis drugi 21.

Spisy te przedłożyliśmy Wysokiemu Wydziałowi Krajowemu, a opierając się na zasadach ustawy o policyi ogniowej z dnia 10. lutego 1891. D. u. kr. Nr. 18. upraszaliśmy o wydanie polecenia Wydziałom Rad powiatowych, do których wykazane w spisach miejscowości należą, aby zmusiły Zwierzchności Gminne do bezzwłocznego wykonania przepisów ustawy o policyi ogniowej.

Wysoki Wydział Krajowy podanie nasze załatwił przychylnie, wydał surowe zarządzenie, skutkiem którego otrzymaliśmy uwiadomienia:

a) że w Jazłowcu, Baryszu, Uściu zielonem, Monasterzyskach i Trembowli istnieją już ochotnicze straże pożarne;

b) że w Załóżcu i Toporowie zorganizowały gminy straże pożarne gminne;

c) że w Jedliczach gmina dąży do zorganizowania straży pożarnej ochotniczej i do zakupna sikawki, tudzież potrzebnych rekwizytów pożarnych, co wobec ubóstwa gminy nie da się w jednym roku uskutecznić, bo potrzebne fundusze muszą być małemi ratami zbierane;

d) że ochotnicze straże pożarne w Lanckoronie, Kulikowie, Chrzanowie, Myślenicach i Nowym Targu przyjęły już na siebie obowiązki straży pożarnej gminnej;

e) że w miasteczkach Konkolniki, Podgrodzie Stratyń i Firlejów zakupiono sikawki i zorganizowano pogotowia pożarne;

f) że w Jodłowej zapisało się do straży 30 członków gminy, których naczelnikiem jest sekretarz gminy, że straż ta nie posiada fachowego instruktora i że gmina przymuszona przez Zarząd powiatowy sprawiła sikawkę, innych zaś przyborów pożarnych nie posiada prócz konewek, osęk, toporów i drabin, które u poszczególnych gospodarzy się znajdują.

„Jeżeli się zaś zważy," — tak się kończy odezwa Zarządu Rady powiatowej w Pilznie z dnia 28|10 1897. L. 1081. — *że prócz kilkunastu domów przeważnie żydowskich, otaczających tak zwany rynek, domy rolników znajdują się na przestrzeni 11 kilometrów po wzgórzach porozrzucane, to straż pożarna choćby najlepiej zorganizowana nie na wiele by się przydała. Na szczęście nie zdarzają się pożary w gminie Jodłowy."*

To ostatnie doniesienie Władzy, której ustawa o policyi ogniowej porucza nadzór nad jej wykonywaniem, nie traktowaliśmy na seryo i miasteczko Jodłowa (powiat Pilzno) zapisaliśmy do rzędu tych miast i miasteczek, w których nie ma obrony pożarnej.

39. Gdy Komenda ochotniczej straży pożarnej w Gorlicach, po przeprowadzeniu z nią korespondencyi, uczyniła zadość przepisom, dotyczącym nadawania związkowych ho-

norowych odznak za długoletnią służbę i gdy udzieleniu takiej honorowej odznaki p. Franciszkowi Zabierowskiemu z Gorlic za 25-cio letnią, nieprzerwaną, wierną i walną służbę nie stoi nic na przeszkodzie, przeto sprawę tę umieściliśmy na porządku dziennym dzisiejszego posiedzenia.

O przyznanie związkowych honorowych odznak wpłynęły jeszcze 4 podania a mianowicie:

a) z Kolbuszowy dla 8 strażaków;

b) z Tarnowa dla 1 członka tamtejszej ochotniczej straży pożarnej;

c) z Oświęcimia dla 3 strażaków;

d) z Drohobycza dla 2 strażaków.

Komitet wykonawczy, trzymając się ściśle obowiązujących przepisów i uchwał, załatwił podanie z Kolbuszowej odmownie; nie może Komitet wykonawczy przedłożyć Radzie Zawiadowczej z wnioskiem przychylnym prośby z Tarnowa, bo wykazany w podaniu członek straży pożarnej, nie jest od kilku lat członkiem czynnym tylko wspierającym; podania z Oświęcimia i Drohobycza przedłoży Komitet wyk. na następnem posiedzeniu.

40. Celem powiększenia liczby związkowych Towarzystw strażackich upraszaliśmy Wysoki Wydział Krajowy o wezwanie Wydziałów Rad powiatowych, aby za pośrednictwem Magistratów i Zwierzchności Gminnych zachęcały istniejące w powiatach ochotnicze straże pożarne do przystąpienia do naszego Związku.

Wysoki Wydział Krajowy do prośby naszej przychylił się i wysłał pod dniem 21. listopada 1897. L. 71375 odpowiedni okólnik.

41. Umotywowana prośba nasza o zachęcenie Zwierzchności gminnych w miastach i miasteczkach, do zabezpieczenia w naszej Kasie Zapomóg członków ochotniczych straży pożarnych, którym wedle §. 27. ustawy o policyi ogniowej należy się od Gminy wsparcie w razie uszkodzenia podczas pełnienia służby przy pożarze, załatwioną zostanie przez Wysoki Wydział Krajowy ze sprawozdaniem naszem względem dobrowolnego ubezpieczenia od wypadków ochotniczych straży pożarnych w Zakładzie ubezpieczeń robotników, co sprawozdanie niniejsze przy punkcie 32. obszernie określa — nie załatwił jeszcze Wysoki Wydział krajowy prośby naszej o zarządzenie, aby w roku 1898. odbyły się kursa pożarnictwa we wszystkich krajowych niższych szkołach rolniczych.

42. Projekt p. Józefa Pocieja, nauczyciela przy szkole rolniczej w Bereżnicy koło Stryja, dotyczący urządzenia we Lwowie kursu nauki pożarnictwa wyłącznie dla nauczycieli szkół ludowych, nie uzyskał w Komitecie wykonawczym uchwały przychylnej, albowiem sprawa kursów pożarnictwa ustaloną już została osobnym regulaminem i zachodzi obawa, czy kurs taki zyskałby uczestników.

43. Wniosek p. Antoniego Bahra o ustanowienie przepisowego umundurowania i odznak dla członków Rady Zawiadowczej i projekt Sekretarza Rady, dotyczący konkurencyjnych ćwiczeń podczas jubileuszu Związku w r. 1900. przedkładamy przy punktach XII. i XIII. porządku dziennego.

44. Pośredniczyliśmy w przedłożeniu c. k. Namiestnictwu statutów straży pożarnej w Narajowie; przedłożyliśmy c. k. Namiestnictwu wykaz istniejących w kraju straży pożarnych, wykaz związkowych straży pożarnych i wykaz straży, które przystąpiły do Kasy Zapomóg, wykaz nieszczęśliwych wypadków, skutków tychże i wypłaconych zapomóg od początku istnienia Kasy Zapomóg do dnia 6. grudnia 1897.; przedłożyliśmy Wysokiemu Wydziałowi Krajowemu zestawienie statystyczne pożarów w kraju w roku 1897.; odstąpiliśmy z prośbą o właściwe zarządzenie:

a) Wydziałowi Rady powiatowej w Białej, zażalenie Komendy ochotniczej straży pożarnej w Oświęcimiu na Zwierzchność gminną w Dworach (koło Oświęcimia), która jest majętna, a nie posiada sikawki ani żadnej obrony pożarnej;

b) Wydziałowi Rady powiatowej w Podhajcach zażalenie p. Aleksandra Majewskiego, zastępcy naczelnika straży pożarnej w Wiśniowczyku na miejscową Zwierzchność Gminną, która tamuje rozwój straży pożarnej;

c) Wydziałowi Rady powiatowej w Stryju zażalenie kilkunastu mieszkańców miasta Skolego na Burmistrza, że nie stara się o należytą obronę pożarną w swojem mieście.

Związkowi ochotniczych straży pożarnych w Czerniowcach udzieliliśmy na żądanie odpisu rezolucyi, którą Wysoki Wydział Krajowy uwiadomił nas o uchwaleniu przez Sejm stałej rocznej subwencyi w kwocie 3.000 złr.

45. Wskutek zażalenia Komendy ochotniczej straży pożarnej w Kańczudze na Zwierzchność Gminną w Kanczudze, iż nie posiada magazynu na przybory pożarne, które znajdują się na dworze, wystawione na wpływy atmosferyczne, wskutek czego sikawki w zimie marzną, udaliśmy się do Wydziału Rady powiatowej w Łańcucie i ten spowodował, że Rada gminna w Kańczudze wstawiła do budżetu gminnego kwotę 500 zł. na budowę schroniska na przybory pożarne.

46. Wydział Rady powiatowej w Żydaczowie na naszą prośbę zagroził Zwierzchności gminnej w Żurawnie, że jeżeli nie wstawi do budżetu gminnego na rok 1898. stosownej kwoty na subwencyę dla ochotniczej straży pożarnej w Żurawnie oraz na skompletowanie rekwizytów pożarnych, Wydział uskuteczni to z urzędu.

47. W sprawie nieprawdziwego przedstawienia rzeczy przez Magistrat w Brodach, co do ulepszeń obrony pożarnej i świadczeń na rzecz ochotniczej straży pożarnej w Brodach, zarządził Wysoki Wydział Krajowy dochodzenie i wezwał Wydział Rady powiatowej, ażeby skłonił Magistrat do sprawienia potrzebnych przyborów pożarnych.

48. Krajowa Kasa wypłaciła Związkowi pierwszą połowę subwencyi w kwocie 1500 zł. na rok 1898.

49. Komitet wykonawczy udzielił Witołdowi Baygerowi zaliczki w kwocie 6 zł. zwrotnej w 6-ciu miesiącach po 10 zł.

50. Reprezentacyi miasta Lwowa złożyliśmy podziękowanie za uwolnienie Krajowego Związku od opłaty taksy gminnej w kwocie 31·— zł. za pozwolenie postawienia pomnika na grobie ś. p. Alberta Karakiewicza.

51. Z niebywałą flegmą toczy się nasz proces cywilny o wywalczenie i ściągnięcie od straży w Kopeczyńcach reszty, zaciągniętej w dniu 22. lipca 1893. pożyczki. Komitet wykonawczy odniósł się do Syndyka Związku Dr. Augusta Plodera z żądaniem użycia energiczniejszych środków do powyższego celu wiodących.

Po dyskusyi, przeprowadzonej nad tem sprawozdaniem uchwaliła Rada zaw. zatwierdzić wszelkie uchwały i postanowienia Komitetu wykonawczego, a nadto uchwaliła:

a) odnośnie do 18. ustępu sprawozdania udzielić zapomogę w przyborach pożarnych wartości po 20 zł. ochotniczym strażom pożarnym w Zawałowie, Spasowie i Hohenbachu;

b) odnośnie do 51. ustępu sprawozdania wykreślić Straż pożarną w Kopeczyńcach z listy straży związkowych, jeżeli do 1, kwietnia b. r. nie zapłaci dłużnej kwoty.

ad IV.

Przyjęto do wiadomości sprawozdanie kasowe i bilans za czwarty kwartał 1897. r,, które opiewają:

Zamknięcie rachunkowe:

Dochód.

I.	Saldo z III. kwartału	273·42	zł.
II.	Wkładki Towarzystw strażackich	113·90	„
III.	Prenumerata na czasopismo	5·40	„
IV.	Odsetki od walorów i gotówki	177·50	„
V.	Wydawnictwo druków	81·11	„
VI.	Zwrot wydatków kancelaryjnych	4·85	„
XVIII.	„ zaliczki na płacę	20·—	„
XIX.	Wyjęto z kasy Banku kraj.	540·21	„
	Razem	1216·39	„

Rozchód.

V.	Wydawnictwo druków i kalendarza	67·—	„
IX.	Mieszkanie, światło, obsługa, opał	117·25	„
X.	Płace funkcyonaryuszów	360·01	„
XI.	Expedycya czasopisma	11·50	„
XII.	Lustracye	9·68	„
XIII.	Koszta posiedzenia Rady Zaw.	78·66	„
XIV.	Zapomogi	145·—	„
XV.	Wydatki kancelaryjne	98·32	„
XVI.	Inwentarz	13·68	„
XVII.	Portorya i stemple	33·88	„
XVIII.	Zaliczka na płacę	60·—	„
XXV.	Kurs pożarnictwa w gminach wiejskich powiatu krakowskiego	57·62	„
XXVI.	Pomnik dla ś. p. Karakiewicza	140·—	„
I.	Saldo	23·79	„
	Razem	1216·39	„

Bilans:

A.	*Gotówka*:			
	1. W kasie obrotowej	23·79 zł.		
	2. Na książ. Banku Kraj. Nr. 90 lit. C.	327·50 „	351·29	zł.
B.	*Walory w depozycie Banku kraj. Nr. 331.*		8.800·—	„
C.	*Zaliczki zwrotne*:			
	1. na płacę	215·— „		
	2. do wyrachowania	15·— „	230·—	zł.
D.	*Zaległe wkładki u członków Związku*:		183·35	„
E.	*Kasa zapomóg*		5.074·63	„
F.	*Wartość inwentarza kancelaryjnego*		779·96	„
G.	*Zapas druków sprzedajnych, broszur, kalendarzy i podręczników*		1.073·96	„
H.	*Wartość biblioteki*		116·41	„
		Razem	16.609·60	„

ad V.

Rada zatwierdza *en bloc* uchwały Komisyi technicznej, któremi:

a) wybrano Przewodniczącym Komisyi technicznej Pawła Prauna ze Lwowa i powiększono jej liczbę powołaniem do tej Komisyi Władysława Mühlna ze Stanisławowa i Edwarda Heppego ze Lwowa, starszego inżyniera kolei państwowej;

b) postanowiono podczas następnego zjazdu strażackiego urządzić wystawę istniejących przyborów dymowych i oddechowych, o które postarać się ma Komitet wykonawczy w ten sposób, że zaprosi fabrykantów do wystawienia swych przyborów;

c) postanowiono, aby Komisya techniczna przy sposobności tej wystawy przeprowadziła także próbę tych przyborów i orzekła o ich praktyczności;

d) postanowiono odnieść się do gal. akcyjnego Towarzystwa budowy wagonów i maszyn w Sanoku z zapytaniem o ile postąpiła sprawa fabrykacyi sikawek ogniowych, bo obecnie rozwój obrony pożarnej w gminach wiejskich postępuje szybkim krokiem.

Referent sprawozdania Komisyi technicznej Dr. Ludwik Cwiklicer uwiadomił także Radę, że Komisya przyjęła do wiadomości zarządzenia Komitetu wykonawczego w kierunku przeprowadzenia fachowej próby z wynalezionym przez inżyniera Eberhardta z Hall w Tyrolu preperatem do gaszenia pożarów.

ad VI.

Rada Zawiadowcza przyjmuje *en bloc* do wiadomości uchwały Komitetu redakcyjnego, wedle których:

a) wybrano Przewodniczącym Komitetu Dra Ludwika Cwiklicera, a referentem Antoniego Bahra;

b) postanowiono umieścić w czasopismie „Przewodnik pożarniczy“ obrazek dramatyczny z życia strażackiego p. t. „Poświęcenie Strażaka“ przez Adolfa Szczerbowskiego, bez powiększenia objętości czasopisma;

c) postanowiono, aby wszelkie wiersze, humoreski i nowelki osnute na tle życia strażackiego, przed umieszczeniem w czasopiśmie uzyskały aprobatę Komitetu redakcyjnego lub zgodne postanowienie większości członków tego Komitetu.

ad VII.

Antoni Bahr referuje obszernie sprawę zwrotu wydatków za przewóz przyborów pożarnych do pożarów w obcych gminach i odczytuje gotowy projekt petycyi, w tej sprawie do Wysokiego Wydziału Krajowego wnieść się mającej.

Po dłuższej i ożywionej dyskusyi, w której zabierali głos Dr. Ludwik Cwiklicer, Dr. Alfred Zgórski, Władysław Mühln i Dr. Joachim Bartoszewicz i za zgodą referenta uchwaliła Rada wnieść petycyę do Wysokiego Wydziału Krajowego wedle projektu Antoniego Bahra, jednakże po uzupełnieniu, względnie po zmianach, które w tym projekcie Dr. Alfred Zgórski w duchu przeprowadzonej dyskusyi uskuteczni.

ad VIII.

Przyznano honorową odznakę za 25-cio letnią, wierną, nieprzerwaną i walną służbę strażacką Franciszkówi Zabierzowskiemu, czynnemu członkowi ochotniczej straży pożarnej w Gorlicach, a do wręczenia tej odznaki postanowiła Rada zaprosić Burmistrza miasta Gorlic.

ad IX.

Opracowany przez Antoniego Bahra projekt petycyi do Wysokiego Wydziału Krajowego w sprawie stałego subwencyonowania straży pożarnych w gminach wiejskich przekazano Komitetowi wykonawczemu do wykonania.

ad X.

Na wniosek Dr. Ludwika Cwiklicera, który zauważył, że w referacie Władysława Mühlna pominiętą została ustawa budownicza z 4. kwietnia 1889. dla 131. miast i miasteczek uchwaliła Rada przekazać referat do uzupełnienia i przedłożenia na następne posiedzenie.

ad XI.

Następujący projekt lustracyi straży pożarnych zyskał zatwierdzenie:

W roku 1898. przeprowadzoną zostanie lustracya 69. związkowych straży pożarnych w miastach i miasteczkach, w których od kilku lat nie odbyły się lustracye.

Do rzędu tych miast i miasteczek należą:

Powiat Bóbrka: Bóbrka; pow. Borszczów: Borszczów, Jezierzany; pow. Brzeżany: Kozowa; pow. Brzozów: Brzozów; pow. Czortków: Czortków, Jagielnica; pow. Dobromil: Nowemiasto; pow. Gorlice: Biecz, Gorlice; pow. Gródek: Janów; pow. Grybów: Bobowa; pow. Horodenka: Horodenka; pow. Husiatyn: Chorostków; pow. Jarosław: Radymno; pow. Jasło: Dębowiec, Jasło, Kolaczyce, Osiek, Żmigród; pow. Jaworów: Jaworów; pow. Kałusz: Wojniłów; pow. Kamionka Strum: Stojanów; pow. Kolbuszowa: Kolbuszowa; pow. Kołomyja: Kołomyja; pow. Krosno: Dukla, Krosno; pow. Lisko: Lutowiska; pow. Łańcut: Kańczuga, Leżajsk, Łańcut, Żołynia; pow. Mielec: Rzochów; pow. Mościska: Mościska, Sądowa Wisznia; pow. Myślenice: Jordanów, Maków; pow. Nowy Sącz: Nowy Sącz; pow. Nowy Targ: Krościenko, Nowy Targ; pow. Podhajce: Podhajce; pow. Przemyśl: Dubiecko, Niżankowice, Przemyśl; pow. Rawa ruska: Rawa ruska; pow. Rohatyn: Bołszowce, Bursztyn, Podkamień, Rohatyn; pow. Rzeszów: Jawornik; pow. Sambor: Sambor; pow. Sokal: Krystynopol, Sokal, Tartaków; pow. Stanisławów: Jezupol, Maryampol; pow. Staremiasto: Staremiasto, Starasól; pow. Złoczów: Olesko, Sassów; pow. Żółkiew: Kulików, Mosty Wielkie, Żółkiew; pow. Turka: Turka; pow. Wadowice; Lanckorona; pow. Wieliczka: Skawina; pow. Zaleszczyki: Tłuste, Zaleszczyki; pow. Żydaczów: Żydaczów.

Do przeprowadzenia lustracyi w powyżej wykazanych miejscowościach zaprasza Rada zawiadowcza pp.

1) Bahra Antoniego z Muszyny,
2) Dr. Cwiklicera Ludwika z Dobromila,
3) Górskiego Janusza z Liska,
4) Hryniewicza Brunona ze Lwowa,
5) Jamrowicza Mikołaja z Tarnowa,
6) Jasicę Jana z Nowego Sącza,
7) Dr. Kowalskiego Karola ze Lwowa,
8) Koblańskiego Aleksandra z Kolbuszowej,
9) Karasińskiego Franciszka z Oświęcimia,
10) Lankosza Jana z Kęt,
11) Lochera Augustyna z Bochni,
12) Mühlna Władysława ze Stanisławowa,
13) Dr. Miczyńskiego Zygmunta z Wieliczki,
14) Maresza Ferdynanda z Brzeżan,
15) Nowickiego Emila z Bołszowiec,
16) Sygiericza Emanuela z Podhajec,
17) Dr. Stupnickiego Władysława z Kamionki Strumiłowej.

Ze względu na szczupłe fundusze, preliminowane na cele lustracyi, Rada zaw. uprasza pp. lustratorów, aby przy zestawianiu rachunków kosztów lustracyi liczyli tylko rzeczywiste wydatki (bez dyet).

Panowie lustratorowie uwiadomią Komitet wykonawczy w nieprzekraczalnym terminie do dnia 15. marca b. r. w których objętych projektem miejscowościach, przeprowadzą lustracye, poczem Komitet wykonawczy doręczy im mandaty, blankiety na sprawozdania, instrukcyę i uwiadomi dotyczące władze.

W miejscowościach, w których zaproszeni pp. lustratorowie lustracyi przeprowadzić nie będą mogli, ewentualnie także w siedzibach pp. lustratorów, przeprowadzą lustracye płatni funkcyonaryusze Związku.

Instrukcyę dla lustratorów ułoży Sekretarz Rady zawiadowczej, uzyskać ona musi zatwierdzenie Komisyi technicznej, a następnie uchwałę Rady zawiadowczej.

ad XII.

Uchwalono odroczyć do następnego posiedzenia i projekt ćwiczeń konkurencyjnych rozesłać wszystkim członkom Rady zawiadowczej.

ad XIII.

Rada Zawiadowcza po wysłuchaniu referatu Antoniego Bahra powzięła następujące uchwały:

a) członkowie Rady Zawiadowczej Krajowego Związku Ochotniczych Straży Pożarnych i ich zastępcy uproszeni są, jako tacy, do używania munduru strażackiego takiego, jaki

przepisany jest wzorowym regulaminem dla Naczelników Korpusów strażackich;

b) jako odznakę swojego stanowiska w Radzie Zawiadowczej Kraj. Związku Ochotn. Straży Pożarnych noszą członkowie Rady i tychże zastępcy na lewym rękawie munduru przepisaną opaskę służbową biało-czerwoną, 10 cm. szeroką, na której środkiem, wzdłuż całej opaski, naszytą będzie złota taśma o szerokości 3·5 cm;

c) członek Rady Zaw., który jako czynny członek straży ochotniczej posiada w Korpusie niższą rangę niż Naczelnika Korpusu, występując w charakterze członka straży może używać odznaki członka Rady Zaw. (opaski służbowej ze złotą taśmą), nie może zaś używać odznaki Naczelnika, a tylko takiej, jaką mu jego ranga, w Korpusie zajmowana przepisuje.

ad XIV.

Załatwiono przy III. punkcie porządku dziennego.

ad XV.

Bruno Hryniewicz stawia wniosek, aby Rada Zawiadowcza uchwaliła także honorowe odznaki dla członków wspierających i honorowych, którzy przez przeciąg lat 20, 25, 30 i t. d. do Towarzystw ochotniczych straży pożarnych należą.

Uchwalono wniosek ten traktować regulaminowo.

Przewodniczący zamykając posiedzenie o godzinie $7^1/_2$ wieczorem podziękował Drowi Joachimowi Bartoszewiczowi za udział w obradach Rady i zaprosił go na następne posiedzenia.

We Lwowie dnia 5. lutego 1898.

Przewodniczący:
Adam książę Sapieha.
Spisujący protokół:
Antoni Szczerbowski.

WYKAZ

zapłaconych kwot pieniężnych do Kasy Związku w czasie od 29. listopada 1897. do 20 lutego 1898.

Kasa Zapomóg. Ochotnicze straże pożarne: Podwołoczyska 4·20 złr. Mościska 5·— złr., Kamionka Strumiłowa 5·— złr., Jordanów 9·60 złr., Lisko 30·— złr., Zakliczyn 4·— złr., Sucha 2·10 złr., Łańcut 8·— złr., Żółkiew 0·40 złr., Żywiec 10·40 złr., Drohobycz 4·80 złr., Dąbrowa 4·40 złr., Dubiecko 5·— złr,, Brody 7·60 złr., Żurawno 5·20 złr., Czortków 4·— złr., Kańczuga 3·80 złr., Maryampol 4·40 złr., Ottynia 4 80 złr., Bóbrka 3·20 złr., Bochnia 10·— złr., Gdów 3·20 złr., Ropczyce 5·— złr., Staremiasto 4·80 złr., Radziechów 4·— złr., Błażowa 5·— złr., Tartaków 4·60 złr., Oświęcim 9·20 złr., Husiatyn 3·60 złr., Zator 8·20 złr., Tuchów 4·— złr., Krościenko nad Dunajcem 4·20 złr., Dolina 10·— złr., Sanok 5·20 złr., Chorostków 3·20 złr., Busk 4·80 złr., Sambor 6·— złr., Maków 4·— złr., Czaniec 3 40 złr., Żmigród 3·60 złr., Wiśniowczyk 2.— złr., Sieniawa 4·40 złr., Pruchnik 3·40 złr., Nowy Sącz 7·— złr., Chyrów 4·80 złr., Kulików 5·— złr., Limanowa 6·60 złr., Kołaczyce 3·80 złr., Nowawieś 3·60 złr., Mosty Wielkie 8·— złr., Augustdorf 2·80 złr., Przemyśl 7·80 złr., Wieliczka 4·10 złr., Nowy Targ 7·20 złr., Dobrzechów 6.— złr., Olpiny 2 60 złr., Olesko 2·40 złr., Gródek 5·40 złr., Kęty 9·— złr., Złoczów 7 80 złr., Radymno 4·80 złr., Łapanów 2·60 złr., Buczacz 2·— złr., Willamowice 7·80 złr., Krosno 6·— złr., Brzeżany 10·— złr., Radłów 4·80 złr., Bircza 4·60 złr., Piwniczna 2·80 złr., Niestanice 3·20 złr., Wiśnicz 5·20 złr., Bołszowce 3·60 złr., Kałusz 3 — złr. Jarosław 8·— złr·, Baranów 2 80 złr., Stanisławów 6·— złr., Żółkiew 3·— złr., Kalembina 4·80 złr., Podkamień 2·40 złr, Rymanów 5·60 złr., Mielec 8·80 złr., Hecznarowice 3·20 złr.

Wkładki roczne (zwykłe). Ochotnicze straże pożarne: Zawałów 1·20 złr., Gorlice 12 20 złr., Przecław 2.50 złr., Podwołoczyska 2·10 złr., Trzemeśnia 2·40 złr., Żółtańce 2·10 złr., Kamionka Strumiłowa 2·80 złr., Dąbrowa 2 20 złr., Brody 3·80 złr., Czortków 2·— złr., Baranów 1·40 złr., Bochnia 5·— złr., Żurawno 2·60 złr., Kolbuszowa 3·20 złr., Podhajce 4·— złr., Kozy 2·40 złr., Lutowiska 1·50 złr., Mościska 2·60 złr., Gdów 1·60 złr., Oświęcim 4·60 złr., Maryampol 2·20 złr., Stanisławów 3·— złr., Spasów 1·50 złr., Zator 4·10 złr., Tuchów 2·— złr., Wołowice 3·60 złr., Dolina 5·— złr., Sanok 2·60 złr. Kańczuga 1·60 złr., Nowy Sącz 3·50 złr, Chyrów 2·40 złr., Rymanów 3·— złr., Willamowice 2·60 złr., Olpiny 3·90 złr., Brzeżany 5·— złr, Łapanów 1 30 złr., Mszana Dolna 4·— złr. Żywiec 5·20 złr., Kałusz 1·50 złr.. Bołszowce 1·80 złr., Wiśnicz 2·10 złr., Radłów 2 50 złr., Jarosław 4·— złr., Przemyśl 3·50 złr., Ottynia 2·— złr., Sokal 4·60 złr., Biecz 1·80 złr., Sambor 3·80 złr., Tartaków 2 30 złr., Zakliczyn 2·— złr., Besko 1·80 złr., Kozowa 2·20 złr., Stojanów 2·60 złr., Buczacz 2·80 złr., Krościenko 2·10 złr., Dolnawieś 2·20 złr,, Nowawieś 1·80 złr., Osiek 1·10 złr., Dębica 3·— złr., Skawina 2·— złr., Starasól 2·70 złr,. Ropczyce 2·50 złr., Kołaczyce 1·90 złr., Dębowiec 1·— złr., Tarnanica polna 3·20 złr., Kalembina 1·40 zlr., Podkamień 1·30 złr.. Skotniki 2·50 złr.,. Krzeszowice 2·40 złr., Złoczów 3·50 złr., Staremiasto 2 40 złr., Brzostek 2·40 złr., Mosty wielkie 3·80 złr., Busk 2·40 złr., Jordanów 5·— złr., Maków 4·50 złr., Żydaczów 2·— złr., Szczawnica 2·20 złr., Żmigród 2·50 złr., Wadowice 10·— złr., Łańcut 5·— złr.. Bircza 5·70 złr.

WYKAZ

Zarządów ochotniczych straży pożarnych, należących do Kasy Zapomóg, które

a.) nie przesłały wkładki na rok 1898 i wykazów czynnych członków na I. kwartał 1898:

Huczko, Tarnów, Jaworów, Frysztak, Rudnik, Bielany, Horodenka, Janów, Ustrzyki dolne, Lwów, Mikołajów.

b.) nie przesłały wkładki na rok 1898.

Niżankowice, Gorlice, Dukla,

c.) nie przedłożyły wykazów czynnych członków na I· kwartał 1898.

Kolbuszowa, Krosno, Radymno, Tuchów, Kałusz, Maków, Podkamień.

We Lwowie, dnia 20 lutego 1898.

II. Z nauki o strażach i pożarnictwie.

USTAWY.

(Ciąg dalszy artykółów z podręcznika p. t. *„Szkoła pożarnictwa“*)

19.

Z któremi ustawami powinien być strażak obznajomiony?

O ile obowiązują w państwie i kraju ustawy dotyczące pożarnictwa i strażactwa, nie powinny być obcemi strażakowi. Do tych ustaw, z któremi strażak powinien się zaznajomić należą:

a) ustawa o stowarzyszeniach;

b) ustawa o policyi ogniowej dla miast i miasteczek;

c) ustawa o policyi ogniowej w gminach wiejskich;

d) ustawy budownicze;

e) powszechna ustawa karna o ile dotyczy kar, odnoszących się do policyi ogniowej;

f) wyciąg z regulaminu służbowego c. k żandarmeryi.

Ustawą o stowarzyszeniach.

20.

Co ważniejszego postanawia ustawa o stowarzyszeniach, na której zasadach organizują się straże pożarne?

Ustawa o stowarzyszeniach postanawia o obowiązku przedkładania politycznej władzy krajowej (c. k Namiestnictwu) do wiadomości statutu stowarzyszenia, o obowiązku donoszenia politycznej władzy powiatowej (c. k. Starostwu) o składzie zarządu stowarzyszenia, o obowiązku przedkładania wychodzących ze stowarzyszenia sprawozdań z działalności i o zgromadzeniach.

21.

Co postanawia ta ustawa o statutach?

Ustawa o stowarzyszeniach postanawia, że stowarzyszenie nie może rozpoczynać swych czynności wcześniej, dopóki statut jego nie zostanie przez polityczną władzę krajową (c. k. Namiestnictwo) do wiadomości przyjęty.

22.

Co musi statut wyszczególniać?

Statut stowarzyszenia musi wyszczególniać:

a) cel stowarzyszenia, środki jego pieniężne i sposób ich zbierania;

b) sposób tworzenia Towarzystwa i odnowienia jego zarządu;

c) siedzibę Towarzystwa;

d) prawa i obowiązki członków Towarzystwa;

e) organa zarządu Towarzystwa;

f) wymogi do powzięcia obowiązujących uchwał, wygotowań pisemnych i obwieszczeń;

g) sposób załatwiania sporów, wynikających ze stosunku stowarzyszenia;

h) reprezentacyę stowarzyszenia na zewnątrz;

i) postanowienia co do rozwiązania stowarzyszenią.

23.

Czy istnieje wzorowy statut, zawierający wszystkie te wymogi?

Krajowy Związek Ochotniczych Straży Pożarnych udziela zgłaszającym się bezpłatnie statut wzorowy, który zawiera wszystkie wymogi, objęte odnośnym paragrafem ustawy o stowarzyszeniach.

24.

Jakie są wymogi podania o przyjęcie statutów do wiadomości przez c. k. Namiestnictwo?

Do podania o przyjęcie do wiadomości statutu, które musi być zaopatrzone marką stemplową na 50 cnt. (1 korona) należy dołączyć pięć, zupełnie równobrzmiących egzemplarzy statutów, zaopatrzonych stemplami po 15 cnt. (30 hel.) na każdym arkuszu pisma lub druku. Do podania tego musi być jeszcze dołączony jeden egzemplarz regulaminu służbowego korpusu, jeden egzemplarz nut na sygnały strażackie i deklaracya tej osoby, władzy czy instytucyi, której przekazuje się zarząd majątku na wypadek rozwiązania stowarzyszenia.

25.

Czy obowiązek przedkładania regulaminu służbowego, nut na sygnały i deklaracyi jest objęty ustawą o stowarzyszeniach?

Obowiązek przedkładania deklaracyi czyli oświadczenia wynika już z §. 4. lit. i) ustawy o stowarzyszeniach, w którym jest mowa o postanowieniu co do rozwiązania stowarzyszenia. Obowiązek przedkładania regulaminu służbowego i nut na sygnały strażackie jest wynikiem prośby Zarządu Związku strażackiego i ma ten cel, aby nowo zawiązane Towarzystwa strażackie, używały tylko przepisowych mundurów i sygnałów, które uchwalił i wydał Krajowy Związek strażacki i aby tym sposobem zaprowadzoną została jednolitość w umundurowaniu i sygnałach. Co do sygnałów nadto zauważa się, że korpusom ochotniczych straży-pożarnych nie wolno używać żadnych sygnałów wojskowych, a sygnały związkowe temu właśnie zapobiegają.

26.

Co postanawia ustawa o stowarzyszeniach względem obowiązku Towarzystwa uwiadamiania powiatowej władzy politycznej?

Skoro polityczna władza krajowa (c. k. Namiestnictwo) w przeciągu czterech tygodni, licząc od dnia wniesienia podania nie zabroniła utworzenia stowarzyszenia, może stowarzyszenie rozpocząć czynności i dokonać wyboru Zarządu. O dokonanym wyborze zarządu po założeniu Towarzystwa jak i o każdym jego wyborze późniejszym musi Zarząd w przeciągu trzech dni uwiadomić powiatową władzę polityczną (c. k. Starostwo), wyszczególniając imiennie członków Zarządu, ich zajęcie, mieszkanie i te osoby, które zastępują stowarzyszenie na zewnątrz.

Jeżeli stowarzyszenie rozdziela pomiędzy członków sprawozdania ze swej działalności lub jakiekolwiek inne wykazy, musi Zarząd stowarzyszenia pod grzywną 10 zł. przedkładać powiatowej władzy politycznej (c k. Starostwu) po 3 egzemplarze tych sprawozdań lub wykazów. Ustawa o stowarzyszeniach postanawia dalej, że o każdem Walnem Zgromadzeniu należy przynajmniej na 24 godzin uwiadomić powiatową władzę polityczną (c. k. Starostwo), w tem uwiadomieniu musi być podane miejsce i czas zgromadzenia, tudzież czy ono będzie publiczne (przystępne dla każdego), czy też tylko dla członków i zaproszonych gości. Uwiadomienie takie, tudzież uwiadomienie o składzie Zarządu oraz przedkładane wykazy i sprawozdania z czynności są wolne od stempla.

Za utrzymanie porządku i zachowania ustaw na zgromadzeniach odpowiedzialny jest Przewodniczący.

Na zgromadzenia nie wolno wchodzić z bronią. Jeżeli zgromadzenie odbywa się publicznie, to obecne na niem osoby, które nie są członkami Towarzystwa, lub nie są na zgromadzenie zaproszone, nie mogą brać udziału w obradach. Władza może wysłać na zgromadzenie swego urzędnika i wolno jej wglądać w protokoły zgromadzeń, a także może zabronić zgromadzenia, jeżeli urządzone zostało wbrew ustawom lub jeżeli uchwala rzeczy, sprzeciwiające się ustawie karnej, czy też innym obowiązującym ustawom, lub w razie zajść gorszących, publicznemu porządkowi i bezpieczeństwu osób zagrażających.

Petycye od stowarzyszenia nie może podawać więcej jak 10. osób.

O zabawach, wieczorkach, odczytach, publicznych ćwiczeniach i t. p. należy także uwiadomić polityczną władzę powiatową (c. k. Starostwo).

Uwiadomienie takie nie ulega opłacie stemplowej.

Ustawa o policyi ogniowej dla miast i miasteczek.

27.

Jakie ważniejsze, strażactwo pożarnicze obchodzące postanowienia zawiera ustawa z dnia 10. lutego 1891. Dz. u. kr. Nr. 18. o policyi ogniowej dla miast i miasteczek?

Ustawa o policyi ogniowej z dnia 10. lutego 1891. Dz. u. kr. Nr. 18 zawiera postanowienia o delegatach ogniowych, o miejscowym regulaminie ogniowym, o rewizyach ogniowych, o czyszczeniu kominów, o obowiązkach mieszkańców, o wsparciu dla członków straży w razie uszkodzenia przy pożarze, o naruszeniu prywatnej własności, o dochodzeniu przyczyn pożaru, o nadzorze i o grzywnach.

28.

Co postanowiono w ustawie o policyi ogniowej z roku 1891. o delegatach ogniowych?

Do wykonywania policyi ogniowej w odległych częściach miasta może Rada gminna ustanowić swoich Delegatów, którzy wspierają Naczelnika gminy w wykonywaniu obowiązków ustawą o policyi ogniowej określonych i wchodzą wtenczas w prawa Naczelnika gminy. Delegatów takich może a nawet powinno być kilku. Każdy ma swoją dzielnicę i w niej pilnuje przestrzegania ustawy policyjno—ogniowej.

29.

Co postanowiono ustawą o policyi ogniowej z roku 1891. o regulaminie ogniowym?

W każdem mieście i miasteczku musi Rada gminna uchwalić i ogłosić regulamin ogniowy, a nadto przestrzegać jego ścisłego wykonywania. Ulega on zatwierdzeniu przez Wydział Rady powiatowej. W regulaminie ogniowym wyszczególnionym być winien: podział miasta na dzielnice ogniowe z podaniem nazwisk Delegatów ogniowych, dalej wyszczególnione być mają narzędzia i przybory pożarne, w które ma być każdy dom przez właściciela zaopatrzony, nazwiska kominiarzy, uprawnionych do czyszczenia kominów, przyrządy pożarne, w które ma być gmina zaopatrzona, tudzież obowiązki straży pożarnej w razie ognia.*)

30.

Jaka jest minimalna ilość i jakość przyborów pożarnych, w które każda gmina miejska zaopatrzyć się powinna?

Wedle rozporządzenia Wysokiego Wydziału Krajowego z dnia 31. października 1891. L. 44204. w każdem mieście lub miasteczku powinny być przynajmniej następujące przybory pożarne, przez gminę utrzymywane:

a) 1. sikawka kołowa ssąco-tłocząca o cylindrach najmniej 100 mm. średnicy z normalnymi gwintami Nr. 6;
b) 60 metrów węży tłoczących;
c) 6 beczkowozów;
d) 30 konewek na wodę;
e) 1 drabina składana z dwóch lub trzech części;
f) 2 drabiny hakowe;
g) 6 drabinek dachowych (gonciarek);
h) 12 osęków;
i) 6 łopat;
j) 12 bab ogniowych;
k) 4 pochodnie;
l) 4 latarnie;
m) 4 duże topory;
n) 2 dżagany do murów;
o) 2 siatki druciane do ogni kominowych.

Nadto w gminach większych na każde 200. numerów domów należy mieć jedną sikawkę więcej ze stosowną ilością rekwizytów pomocniczych, jakoto: węży i beczkowozów.

31.

Co postanowiono ustawą o policyi ogniowej z 1891 roku względem rewizyi ogniowych?

W 30. miastach kraju naszego, a mianowicie: w Białej, Bochni, Brodach, Brzeżanach, Buczaczu, Drohobyczu, Gorlicach, Gródku koło Lwowa, Jarosławiu, Jaśle, Jaworowie, Kołomyi, Krośnie, Nowym Sączu, Podgórzu, Przemyślu, Rzeszowie, Samborze, Sanoku, Śniatynie, Sokalu, Stani-

---

*) Wzór takiego regulaminu ogniowego wydał Wysoki Wydział Krajowy przy rozporządzeniu z dnia 31. października 1891. L. 44204, określając równocześnie minimalną liczbę i jakość przyborów pożarnych w miastach i miasteczkach.

sławowie, Stryju, Tarnopolu, Tarnowie, Trembowli, Wadowicach, Wieliczce, Złoczowie, i Żółkwi, przynajmniej raz w roku, w innych miastach i miasteczkach kraju naszego dwa razy w roku muszą Burmistrzowie lub Naczelnicy gmin, względnie tychże Delegaci przedsiębrać rewizye bydynków w gminie. Celem tych rewizyi jest zbadać stan budynków pod względem ich bezpieczeństwa od pożaru, stan kominów i przyborów ogniowych, przepisanych miejscowym regulaminem ogniowym. Do takiej rewizyi zaproszony musi być Naczelnik straży pożarnej lub w zastępstwie tegoż inny członek straży pożarnej, kominiarz i jeden znawca.

32.

Co postanowiono w ustawie o policyi ogniowej z r. 1891 względem czyszczenia kominów?

Nad regularnem czyszczeniem kominów i rur piecowych czuwa Naczelnik gminy względnie Delegat. Czyszczeniem kominów i rur piecowych zajmują się tylko upoważnieni t. j. koncesyonowani kominiarze. W zimie powinny być zwykle kominy przynajmniej raz na miesiąc wycierane, przy większych paleniskach jak n. p. w warsztatach, fabrykach i t. d. częściej a nawet co 8. dni.

33.

Co postanowiono w ustawie o policyi ogniowej z r. 1891 względem pogotowia koni?

Taksamo, jak na wezwanie Naczelnika gminy lub Delegata każdy mieszkaniec obowiązany jest pod karą nieść pomoc przy gaszeniu pożaru, oddać do użytku straży pożarnej zbiorniki wody, studnie, sadzawki i t. d. tak też właściciele koni muszą pod karą dostarczyć koni, za co otrzymują z kasy gminnej przez Radę gminną uchwalone wynagrodzenie. Jeżeli na miejscu pożaru znajdują się przypadkowo zaprzęgi pozamiejscowe to mogą być użyte, przyczem jednakże gwałtów popełniać nie wolno.

(D. c. n.)

Nasi koledzy
w innych krajach austryackich.

Napisał A. Bahr.

(Dokończenie).

Austryacki Związek centralny strażacki w Wiedniu dąży ze szczególną gorliwością do podniesienia wykształcenia umysłowego i zawodowego u straży tudzież do wprowadzenia jednolitości w wykonywaniu praktycznych zadań strażactwa i zmierza do tego tak przez popieranie piśmiennictwa fachowego i bibliotek strażackich jak i przez urządzanie kursów pożarniczych.

Celem umożliwienia Związkom krajowym i strażom nabycia dzieł fachowych po taniej cenie wchodzi austryacki wydział strażacki w stosunki z firmami księgarskimi i zamówieniami dzieł w wielkiej ilości umożliwia zniżenie cen. U nas dla bardzo małej liczby chętnych do czytania członków dążenie Związku dla zakładania bibliotek nie doprowadziłoby do rezultatu i byłoby przedwczesne.

Pod względem kursów strażackich Związki krajowe austryackie do centralnego Związku w Wiedniu należące, wiele zdziałały i daleko postąpiły. Wychodząc z tego przekonania, że Straże tylko wtedy należycie rozwijać się będą, gdy starszyzna będzie miała odpowiednie wykształcenie, starano się tu o wprowadzenie kursów dla starszyzny strażackiej oraz kursów fachowych dla strażaków. Kursy dla starszyzny mają ten cel, aby wybranej a nie mającej odpowiedniego wykształcenia starszyznie strażackiej takowe dodatkowo umożliwić, zaś kursy dla strażaków mają zadanie przysposabiać odpowiednio wykształcony materyał na starszyznę w strażach, dostarczać kierowników naukowych dla kursów okręgowych i miejscowych a nawet wędrownych nauczycieli pożarnictwa.

Pod względem ogólnego zadania kursów tj. podniesienia wykształcenia fachowego wszystkie Związki krajowe są zgodne, ale co do kierunku tego wykształcenia dwojakie jest pojmowanie; bo gdy jedneZwiązki (jak niemiecki-czeski) dążą do teoretycznego wyższego wykształcenia, drugie (jak Związek styryjki) mając na oku ujednostajnienie praktyki strażackiej kładą nacisk na jej wyuczenie przez szkołę i służbę przy wzorowych korpusach odbytą. Oba te kierunki mają swoje dobre strony, ale dopiero połączenie ich razem wydałoby najlepsze skutki.

Jako znaczną przeszkodę w należytem wykształceniu starszyzny uznały wszystkie bez wyjątku Związki krajowe tę okoliczność, że na mocy ustawy o stowarzyszeniach pod której przepisy Straże ochotnicze należą, członkowie sami mają prawo wybierania sobie starszyzny bez względu na kwalifikacyę tak teoretycznego jak i praktycznego zawodowego wykształcenia wybranych. Stąd powstała konieczność zakładania kursów dla starszyzny (t. zw. Chargenschulen), które mają braki wypełniać, lecz celu osiągnąć nie zdołają skoro raz wybrany np. kommendantem, zostaje nim, chociaż nieukiem będąc, z nauki korzyści nie odniesie.

Ta wadliwość w podniesieniu się wykształcenia ochotniczego strażactwa dała powód, że na V. Walnym Zjeździe austryackich straży jednogłośnie przyjęto wniosek Związku krajowego czeskiego zmierzający do tego, aby Straże ochotnicze jako korporacye zorganizowane po wojskowemu i przez karność wojskową spełniające swe zadania zostały wyłączone z pod ustawy o stowarzyszeniach, a poddane bądź odnośnym krajowym ustawom o policyi ogniowej, po ewentualnem tychże uzupełnieniu. Austr. Wydziałowi strażackiemu polecono, aby się we właściwej drodze starał o przeprowadzenie powyższej uchwały.

Wyjęcie Straży ochotniczych z pod ustawy o stowarzyszeniach miałoby ten skutek, że tylko naczelnicy straży byliby wybieralni za ewentualnem zatwierdzeniem odnośnej władzy autonomicznej, gdy niższa starszyzna byłaby mianowaną na podstawie zasługi wykształcenia zawodowego.

Dla rozszerzenia nauki o pożarnictwie między ludnością uznały Związki krajowe austryackie potrzebę zaprowadzenia jej także w szkołach przemysłowych i gospodarczych.

W ten sposób uczniowie nietylko potrzebnych nabyć mogą wiadomości z pożarnictwa, ale także nabiorą ochoty do wstępowania do Straży ochotniczych, które zasilane napływem jednostek chętnych i już przygotowanych daleko prędzej rozwijać się i zadaniu swemu odpowiedzieć będą mogły.

W krajach Związku austryackiego mają Straże cztery strażackie kasy pośmiertne, które na wypadek śmierci strażaka wypłacają rodzinie pewną sumę na pierwsze potrzeby i koszta pogrzebu, te są: kasa dolno austr. Związku mająca z końcem r. 1896 — członków 6355, — Kasa Związku morawsko-szląskiego z 3708 członkami, Kasa Związku Czeskiego (niemieckiego) z 9609 członkami i Kasa związku czeskiego (słowiańskiego) z 4963 członkami.

Nadto najnowsza w r. 1893 założona kasa inwalidów strażackich: „Cisare Frantiska Józefa I-ho. Invalidni fond hasickych sboru markrabstvi moravskeho“; tej przeznaczeniem jest zaopatrzenie w starości strażaków, którzy przynajmniej 20 lat przy straży nieprzerwanie służ li.

Związek austryacki prócz dążeń do podniesienia Straży w kierunku wykształcenia fachowego wziął sobie za zadanie w imieniu Strażactwa starać się o różne ułatwienia i o obronę interesów naszej instytucyi wobec władz, a starania te w niektórych względach zostały uwieńczone pomyślnym skutkiem i tak:

1. Dąży on do zwolnienia korespondencyi urzędowych w sprawach strażackich między Związkami krajowymi i okręgowymi oraz Wydziałem austryackim w Wiedniu od należytości pocztowej. Jest nadzieja, że dążenie to nie będzie bezskutecznem, ile że w Węgrzech straże ochotnicze prawo to już dawno mają i obecnie nawet dążą do uwolnienia od pocztowej opłaty wszelkich urzędowych strażackich pism — nawet między pojedyńczemi strażami.

2) Dąży do uwolnienia wszelkich aktów, książek, podań i pism strażackich od stempli. To prawo zostało udzielone wszystkim strażom, których statuty uzyskały aprobatę rządową. Na odnośnym akcie domieszczoną być ma u góry uwaga: „Wolne od stempla w sprawach Straży ogn.“.

3.) Starał się i ze skutkiem o zwolnienie Straży od nalegań władz skarbowych, które zamierzały majątek Straży ochotniczych opodatkować.

4) Ponieważ w krajach niemieckich jak w Badenie, Hessyi, Saksonii, Wirtembergu, Brunszwiku, Anhalcie i innych ustanonionym jest rządowy order za zasługi strażackie, Wydział austryacki starał się usilnie o wprowadzenie takiego orderu i w Państwie Austryackiem. Dotąd staranie to było bez skutku, ile że Państwo w takich wypadkach ma do dyspozycyi krzyże zasługi (Verdienstkreuz) które zasłużonym Strażakom na przedstawienie Władzy krajowej udzielane być mogą.

5) Staraniom poniekąd austr. Wydziału strażackiego po części na wniosek galicyjskiego Związku krajowego, udało się uzyskać w Radzie Państwa ważny dla straży ogniowych wniosek na dodatek do ustawy karnej tej treści:

a) Członków miejskich (der behördlichen) i przez Władzę uznanych Straży ogniowych, w wykonywaniu swej służby będących, należy zaliczać do tych osób, które w myśl §§. 68, 81, 312 i 314 ust. kar. z 27 maja 1852 jako w publicznej służbie zostające, uważane być mają i czyny nieprzyjaźne czy też obraźliwe słowa do nich zwrócone celem zmuszenia ich do jakiego działania lub zaniechania traktować należy jako czyny karygodne po myśli wyżej podanych przepisów ustawy;

b) Przyrządy pożarnicze i ratunkowe, magazyny, wodociągi, beczki pożarnicze, przyrządy sygnałowe, telegrafy i telefony alarmowe mają być uważane za przedmioty, których uszkodzenie bez względu na wysokość szkody pociąga za sobą zastósowanie tych przepisów karnych, jakie zastósowuje się przy gwałcie publicznym i kradzieży po myśli §. 89 i §. 175 lit. b ust. kar. z 27 maja 1852.

Gdyby powyższy projekt stał się ustawą, Straż ogniowa w wykonywaniu swoich obowiazków będąca, wobec ustawy karnej, miałaby to uprzywilejowanie, jakie mają np. urzędnicy i słudzy państwowi, straż skarbowa i żandarmerya, zaś przyrządy pożarne byłyby tak traktowane jak np urządzenia kolejowe i telegraficzne.

6) Do ważniejszych przedmiotów w sprawie pogotowia pożarnego należy zaprowadzenie u wszystkich Straży jednakiego połączenia (kuplowania) wężów tłoczących. Austryacki Wydział i jego Związki krajowe wiele się tą sprawą zajmowały, czyniono liczne próby z różnemi systemami kuplowania, dotąd jednak nie przyszło do żadnych postanowień w tym względzie z tego powodu, że coraz nowe systemy się okazują i to ulepszone więc wybór jest utrudniony, a powtóre dlatego, że bez wydatnej subwencyi krajowej, jak powszechnie uznano, zaprowadzenie jednakowego systemu kuplowania nie jest możliwem.

7) Dąży także Austryacki Wydział strażacki do wprowadzenia instytucyi inspektorów straży ogniowych dla każdego Związku okręgowego o ile nie istnieją w pewnych krajach krajowi inspektorowie pożarni. Konieczną potrzebę wprowadzenia inspektorów Okręgowych uznano jednogłośnie na V. Walnym Zjeździe Austryackich Straży pożarnych w Wiedniu.

8) Wskutek starań austr. Stowarzyszenia Czerwonego krzyża austr. Wydział strażacki wprowadził w Strażach ogniowych należących doń Związków krajowych służbę sanitarną na wypadek wojny t. zw. Strażackie-sanitarne kolumny transportowe (Feuerwehr-Krankentransport-Collonnen). Nowa ta patryotyczna służba od r. 1892 trwająca coraz więcej się rozwija, bo według zestawienia statystycznego liczyła ona w krajach austryackich:

w roku	1892/3	kolumn	53	ludzi	1085
w „	1893/4	„	55	„	1082
w „	1894/5	„	66	„	1185
w „	1895/6	„	77	„	1436.

U nas wprowadzenie tej służby rozbija się o koszta urządzeń sanitarnych i o ulgi mobilizacyjne dla tych, którzyby tę służbę na siebie przyjęli.

Te są ważniejsze objawy rozwoju, sprawy, dążenia i zdobycze kolegów naszych w innych krajach austryackich. Prawda, że oni w wykształceniu strażackiem, w organizacyi i materyalnie wyżej od nas stoją, ale i to prawda, że u nich znacznie są lepsze warunki rozwoju. Dla nas ta róż-

nica powinna być bodźcem, abyśmy się starali pracą i gorliwością ją wyrównać, aby gazety strażackie niemieckie, porównywując nasze stosunki ze swojemi, nie ubolewały nad biedą naszą, jak to wiele razy czytać mieliśmy sposobność

III. Ruch Towarzystw strażackich.

Kozy. Na Walnem Zgromadzeniu w dniu 23. stycznia b. r. wybrano: Prezesem ks. Józefa Błonarowicza, tegoż zastępcą Karola Bortha. Do Wydziału weszli: Roman Skrudlik (naczelnik), Józef Komendera (zastępca naczelnika), Ignacy Koczur, Tomasz Stefko i Andrzej Olma. Sekretarzem straży jest Ignacy Bugajski.

Kęty. Na Walnem Zgromadzeniu z dnia 6. stycznia br. wybrano: Naczelnikiem Jana Kantego Kalemkę, tegoż zastępcą Wincentego Piskorczyka. Do Wydziału weszli: Jan Kasperek, Karol Piskorczyk, Jan Botko, Józef Sołtys, Tomasz Kasperek, Józef Piskorczyk, Jan Polak, Roman Chrapkiewicz, Jan Kopciński, Franciszek Kotoński, Antoni Bielewicz.

Kańczuga. Ostatnimi czasy wybrało Walne Zgromadzenie Wydział, a mianowicie: Stańkowskiego, wice prezesem, Dr. Zalackiego, sekretarzem, Szczepana Goszczyńskiego, skarbnikiem i wydziałowymi Piotra Wołoszyńskiego, Ignacego Nowickiego, Zygmunta Stronczaka i Józefa Tarnawskiego.

Kozowa. W dniu 12. lutego b. r. odbyło się Walne Zgromadzenie tutejszego towarzystwa ochot. straży pożarnej. Prezesem pozostał ks. Paweł Swistun zaś w skład Wydziału weszli: Józef Kumaniecki jako naczelnik, Franciszek Kowalski jako zastępca, ks. Franciszek Ziemba, ks. Jan Ocetkiewicz i Jerzy Pušta.

Brody. Walne Zgromadzenie w dniu 23. stycznia 1898 odbyte, wybrało prezesem Karola Górkę, naczelnikiem Józefa Zgóralskiego, tegoż zastępcą Leopolda Barnickla, sekretarzem Edmunda Surowieckiego.

Muszyna. Na Walnem Zgromadzeniu Towarzystwa w dniu 30. stycznia rb. wybrani zostali do Zarządu: Jan Arlet, jako Prezes, Antoni Bahr jako Naczelnik, Józef Motyka jako zastępca naczelnika, Michał Bujak, Jan Wójcik, Antoni Żurek jako członkowie Wydziału.

Wilamowice. W dniu 23. stycznia 1898. odbył się wybór Zarządu Straży tutejszej. Naczelnikiem został wybrany Biesik Jan, zast. nacz. Piskorczyk Franciszek, komend. I. oddz. Puzoń Franciszek, zast. Nowak Stanisław; komend II. oddz. Julian Schneider, zast. Fox Józef; kom. III. oddziału Waligórski Franciszek, zast. Rosner Jan.

IV. Kronika pożarów.

Styczeń 1898. (Zestawienie statystyczne).

Miejscowość	Ilość pożarów	Spaliło się: domów mieszkalnych	budynków gospodarczych	zakładów przemysłowych	kościołów	ludzi	Szkoda: ogólna zł r.	ubezpieczona zł r.	Przyczyna: podpalenie	nieostrożność	wadliwa budowa	od pioruna	niezbadana
Miasta i miasteczka	9	8	6	1	—	—	34.680	30.563	—	5	1	—	3
Gminy wiejskie	24	41	50	1	—	—	37 548	19.047	3	5	4	—	12
Razem . . .	33	49	56	2	—	—	72.228	49.610	3	10	5	—	15

W akcyi ratunkowej brały udział następujące Straże pożarne: Błażowa, Bohorodczany, Dolina, Jagielnica, Kańczuga, Oświęcim, Stanisławów, Tarnów, Tłumacz, Tłuste, Wiśniowczyk, Złotniki, Żurawno.

V. Rozmaitości.

Poświęcenie pomnika. W sobotę dnia 5. lutego br. o godzinie 4. po południu odbyło się na cmentarzu łyczakowskim we Lwowie poświęcenie pomnika ś. p. Alberta Karakiewicza, który umierając w roku 1880 przekazał swój majątek, przeszło 6000 zł. wynoszący, na cele Krajowego Związku Ochotniczych Straży Pożarnych.

Poświęcenie odbyło się w obecności całej Rady zawiadowczej *in corpore* i deputacyi lwowskiej straży pożarnej.

Pomnik stanął kosztem Krajowego Związku na grobie blisko głównej bramy cmentarnej, po prawej stronie przy dróżce do turnusu.

Na fundamencie betonowym i wierzchniej płycie grobu również z betonu, spoczywa piramida z ciosu tarnopolskiego na 30 cm. szeroka, a 42 cm. długa. Na piramidzie napis kuty i złocony:

†
S. P. ALBERTOWI KARAKIEWICZOWI
† 13. lutego 1880.
WDZIĘCZNY KRAJOWY ZWIĄZEK OCHOTNICZYCH STRAŻY POŻARNYCH.
jako
FUNDATOROWI SWEGO FUNDUSZU ŻELAZNEGO.

Pomnik sporządzono w zakładzie p. Juliana Markowskiego, artysty rzeźbiarza we Lwowie.

VI. Poczta Redakcyi.

P. A. B. M.

Projekt ustawy budowniczej dla wsi i pomniejszych miast i miasteczek, przedłożony Wysokiemu Sejmowi na 3 sesyę VII. peryodu sprawozdaniem Wysokiego Wydziału Krajowego z dnia 20 września 1897. L. 20731 nie wszedł pod obrady Wysokiej Izby.

*Oryentacyjny numer domu **4 A.** przy ulicy Piekarskiej, w którym mieści się Redakcya i Administracya czasopisma „Przewodnik pożarniczy“ i biuro Krajowego Związku Ochotniczych Straży Pożarnych zmieniony został na **12.** Wszelkie pisma do nas adresować tedy należy: Lwów Piekarska 12.*

Redaktor odpowiedzialny: Szczerbowski Antoni. Nakładem „Związku ochotniczych straży pożarnych.“
Z drukarni Pillera i Spółki we Lwowie.